

✓ ส.ส.รุ่นเก่า ของเชียงใหม่ (2)

การเลือกตั้ง ส.ส.เริ่มต้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2476 หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นการเลือกตั้งโดยทางอ้อม คือ ให้ประชาชนเลือกผู้แทนตำบลก่อนแล้วให้ผู้แทนตำบลทำหน้าที่เลือกผู้แทนราษฎร

ส.ส.เชียงใหม่ยุคแรก คือ หลวงศรีประกาศ และพระพินิจอนาคาร การเลือกตั้งครั้งที่ 2 มีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2480 มีการเลือกตั้งโดยตรงทั่วประเทศ ของเชียงใหม่ ผู้ได้รับเลือก คือ

- เขต 1 คือ พระศรีวรานุรักษ์ (ศรี บุญเฉลียว)
- เขต 2 คือ นายอินทร สิงหนตร
- เขต 3 คือ นายสุวิทย์ พันธเศรษฐ

เขต 1 พระศรีวรานุรักษ์ (ศรี บุญเฉลียว) เป็นชาวเชียงใหม่ ระหว่างเรียน ที่โรงเรียนยุพราช ข้าหลวงมณฑลพายัพ คือ เจ้าพระยาสุรสีห์วิสิษฐศักดิ์ มาพบและรับเป็นบุตรบุญธรรม ส่งไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ และฝากให้เข้ารับราชการ เคยเป็นอดีตนายอ.สารภี ภายหลังได้รับบรรดาศักดิ์เป็นพระศรีวรานุรักษ์ เนื่องจากปัญหาด้านการเมืองหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงลาออกจากราชการมาทำธุรกิจส่วนตัวที่เมืองเชียงใหม่ และเล่นการเมืองจนได้รับเลือกเป็น ส.ส.รุ่นที่สอง เสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ.2518 ขณะอายุ 78 ปี

เขต 2 นายอินทร สิงหนตร เป็นบุตรของนายดวงขึ้น และนางบัวจันทร์ สิงหนตร มีพี่น้องรวม 7 คน คือ นายอินทร, นส.ศรีวิไล, นายแพทย์จินดา , ร.ท.ราศี, นายอดุลย์, นายดวงเลื่อน และนายทองร้อน (เทอดศักดิ์)

นายแพทย์บุญเริ่ม สิงหนตร บันทึกไว้ในหนังสือ "กระดุกบนหิ้ง" เกี่ยวกับคุณอินทร ซึ่งมีศักดิ์เป็นลุงว่า

"...คุณลุงผมเดิมก็ได้รับความกรุณาจาก พ่อครูแฮริส เป็นนักเรียนเสียเงินครึ่งราคา คือ ต้องทำงานให้โรงเรียนอีกครั้งหนึ่ง ลูกๆของคุณปู่ต้องเรียนแบบนี้ทุกคนรวมทั้งผมเองก็ต้องเรียนแบบนี้ เพราะคุณปู่มีลูกหลายคน ต่อมาเมื่ออาจารย์แฮริส ไปพักผ่อนประจำปี ก็ถูกเรียกให้เสียเงินเต็ม ครูไทยเวลานั้นเลิกระบบทำงานใช้หนี้ คุณลุงอินทรต้องไปเรียนต่อที่โรงเรียนยุพราช และจบมัธยมปีที่แปด (สูงสุดสมัยนั้น) รวมทั้งนายราศรี ก็จบ ยุพราชด้วยเช่นกัน ถูกเกณฑ์ทหารเลยเรียนต่อจนสำเร็จเป็นนายดาบ รับราชการอยู่หลายปี ส่วนคุณลุงอินทรได้ไปเรียนเป็นทนายความแบบเก่า คือ ตั้งต้นที่ต้นโรงศาลจนสอบได้เป็นทนายความชั้น 1 ที่ได้ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตมานั้นได้มาภายหลังโดยเรียนทางไกลแล้วไปสอบเอาพร้อมกับภรรยา คือ อาจารย์เสงี่ยม (สกุลเดิมขุนหศิริ)

"....คุณลุงอินทร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของเชียงใหม่ คู่ต่อสู้ที่รุนแรง คือ คุณหลวงศรีประกาศ และคุณพระศรีวราฯ ท่านนายกเทศมนตรีของเชียงใหม่ทั้งสองท่านมิใช่เพราะคุณลุงอยากเป็นนายกเทศมนตรี แต่การทำงานของคุณลุง ไม่ถูกใจท่าน จึงออก

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ของเชียงใหม่ขึ้นมาฉบับหนึ่ง ชื่อหนังสือพิมพ์นั้นผมจำไม่ได้.... ท่านเป็นทนายที่รักความยุติธรรม สมเป็นคริสเตียนที่มีความรักเมตตา รักความยุติธรรม และดำเนินตามพระบิดาด้วยใจอ่อนสุภาพ

"....ในขณะที่ทำหน้าที่ผู้แทนราษฎร สภาแทนฯ เสนอให้เอาวันที่ 24 มิถุนายน เป็นวันชาติเพราะเป็นวันที่คณะราษฎรได้เปลี่ยนแปลงการปกครองคุณลุงผมค้านร่วมกับ ส.ส.จากอีสานหลายท่าน เช่น นายเลียง ไชยกาล บอกว่านั่นมันวันปฏิวัติ ที่ท่านค้านเพราะคนไทยยังนับเอาสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันเอก ไม่ลบหลู่ ปรากฏว่าบรรดาลูกสมุนคณะราษฎรที่หากินกับบ้านเมืองบในสมัยนั้น ลุกขึ้นจับคุณลุงและนายเลียง โยนน้ำที่สระให้พระที่นั่งอนันตสมาคม และมีมติให้ขับออกจากสภาผู้แทนราษฎร รุนแรงมาก นี่เป็นตัวอย่างของการต่อสู้

"ที่ท่านต้องถึงแก่กรรมไปก็เพราะไปว่าความที่ทนายความทั้งเชียงใหม่ ไม่มีใครยอมรับว่าให้ เพราะตำรวจเป็นจำเลยในคดีฆ่าคน ไปขู่ทนายทุกคนในเชียงใหม่ รวมทั้งลุงผมด้วย แต่คุณลุงยืนฟ้องตามหลักฐานมันจึงตามมายังในขณะที่คุณลุงเดิน Morning walk น้องชายของท่านคือนายอดุลย์ สิงหนตร และศรีภรรยา นางเสงี่ยม ช.สิงหนตร ร่วมกันเป็นนายดำเนินงานต่อ จับตำรวจเข้าคุกไปหลายสิบปี ผู้ยิงคุณลุงก็ติดคุกไปหัวโต...(กระดุกบนหิ้ง, นายแพทย์บุญเริ่ม สิงหนตร โอภาสครบ 6 รอบของนายแพทย์บุญเริ่ม สิงหนตร, 2541)

นายแพทย์จินดา เป็นน้องของนายอินทร เป็นบิดาของนายแพทย์บุญเริ่ม สิงหนตร และ นายบุญเดิม สิงหนตร

นายอินทร แต่งงานกับ นางเสงี่ยม ช.สิงหนตร มีบุตรคนเดียว คือ คุณวัฒนาพร องค์เจริญ อยู่ที่กรุงเทพฯ

นายแพทย์บุญเริ่ม พูดถึง ส.ส.อินทร ว่า "ส.ส.อินทร เป็นทนายความและเป็น ส.ส.เชียงใหม่ มีชื่อเสียงมาก เคยถูก จอมพล ป. ขับออกจากสภา เนื่องจากไปคัดค้านเรื่องกำหนดวันชาติ ซึ่งในสภาเสนอวันที่ 24 มิถุนายน แต่ อินทร ค้านว่าเป็นวันกบฏไม่ใช้การสร้างชาติ จึงถูก ส.ส.ในสภาจับโดยสระน้ำหน้าสภา

"ตอนท้ายของชีวิต ไปทำคดีตำรวจฆ่าชาวบ้านตายที่โรงพักดอยสะเก็ด คดีนี้ไม่มีใครกล้าเป็นทนายให้ฝ่ายผู้ตาย แต่ทนายอินทร กล้า เป็นคนไม่กลัว ต่อมาถูกขู่โดยคนร้ายยิงปืนเข้าไปในบ้านแต่ก็ไม่กลัว จนในที่สุดขณะเดินออกกำลังกายตอนเช้าที่หน้าวัดศรีดอนไชย สมัยนั้นเป็นที่เปลี่ยว ถูกคนร้ายดักยิงเสียชีวิต ต่อมาจับคนร้ายได้"

ส.ส.เชียงใหม่ เขต 3 คือ คุณสุวิษา พันธเศรษฐ เป็นบุตรของนายสุนโฮง ขุติมา และ นางคำมูล ขุติมา นายสุนโฮง นี้เป็นพี่ชายของหลวงอนุสารสุนทร (สุน้อ ขุติมา) ทั้งคู่เป็นบุตรของนายด้อย แซ่ฉั่ว และ นางแวน แซ่แต้ พี่น้องรวม 6 คน คือ นางบัวจันทร์ นิมมานเทมิตร (สมรสกับ นายมาอี แซ่ฉิม), นายสุนปู่ ขุติมา, นายสุนโฮง ขุติมา, นายสุนฮี้ ขุติมา (หลวงอนุสารสุนทร สมรสกับ นางคำเที่ยง ขุติมา และ นางอินชา สุวรรณรังษี), นายสุนฮวด ขุติมา และ นางบุญปั้น ตนะพงษ์

คุณสุวิษ พันธเศรษฐ มีพี่น้องรวม 9 คน คือ นายเพ็ ขุติมา (บิดาของคุณบวร ขุติมา) นายโต ขุติมา นายกระแสร ขุติมา

นางทองสุก ขุติมา สมรสกับ นายนิรันดร์ ดันติพงศ์ มีบุตรธิดารวม 6 คน คือ นายประภาส, นางสาวสุชาติ, นายถนอม, นายไกรสร, นายกมล และนายปรีดี ดันติพงศ์ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดอุยธยา

- นายจรัส ขุติมา
- นายยุทธ (แดงหน้อย) ขวสันต์
- นายสุวิช พันธเศรษฐ
- และนายทองดี อีสราชีวิน

คุณสุวิช สกุลเดิมคือ ขุติมา ภายหลังเปลี่ยนเป็น พันธเศรษฐ เกิดปี พ.ศ.2450 เข้ารับการศึกษาที่กรุงเทพฯ สมรสกับ นางสมสมัย ดวงทิพย์ บุตรีธิดา 5 คน คือ นางมรกต คักดีนิมิต, นายสุรสีห์, น.ส.เพชรภรณ์, พ.ท.สุรศักดิ์ และนายสุรเทพ

หลังจากเลิกเล่นการเมือง ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอยู่ที่กรุงเทพฯ เสียชีวิตปี พ.ศ.2525 (หนังสือชื่อ-หงส์ แซ่แต้, อเนก มังตรีสรรค์ และวริมล ชัยรัต รวบรวม, 2543)

การเลือกตั้งครั้งที่ 3 มีขึ้นในวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ.2481 เนื่องจากรัฐบาลของนายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) แพ้การลงมติดำรงงบประมาณจึงยุบสภา มีการเลือกตั้งครั้งใหม่

ในครั้งนี้มี ส.ส.เชียงใหม่ ได้รับเลือกคือ

ส.ส.เชียงใหม่ เขต 1 คือ นายภิญโญ อินทวิวัฒน์ ที่มาแทนพระศรีวรานุรักษ์

เขต 2 ยังเป็น นายอินทร สิงหนตร

เขต 3 ก็ยังเป็น นายสุวิช พันธเศรษฐ

นายภิญโญ อินทวิวัฒน์ นั้น ต้นตระกูล "อินทวิวัฒน์" มาจากพระยาจำบ้าน รัชฎาโยธินคราช ชื่อเดิม คือ ก้อนแก้ว อินทวิวัฒน์ บุตรของพญาวังใน อดีตผู้พิพากษาสมัยพ่อเจ้ากาวิโลรสสุริยวงศ์ เจ้านครเชียงใหม่ กับ แม่บัวคำ ว่ากันว่าเป็นผู้บุกเบิกตลาดประตูเชียงใหม่ ซึ่งเป็นบริเวณบ้านเดิม รวมทั้งเป็นผู้ก่อตั้งตลาดนรการ ที่อำเภอหางดง ให้แผนกศึกษาธิการเก็บผลประโยชน์บำรุงการศึกษาของอำเภอหางดงอีกด้วย.

พ.ต.ท.อนุ เนินหาด
รอง ผกก.สส.สภ.อ.หางดง เชียงใหม่